

Tuhkimus-Tähkimys

kätköön perässä.

Rommi tarina lapsille.

Uudella värivainokuvalla.

Helsingissä,

Hufvudstadsbladın kirjapainossa, 1872.

A. G. Holm'in kustannuksella.

Tuhkimus-Tähkimys

kirkaan perässä.

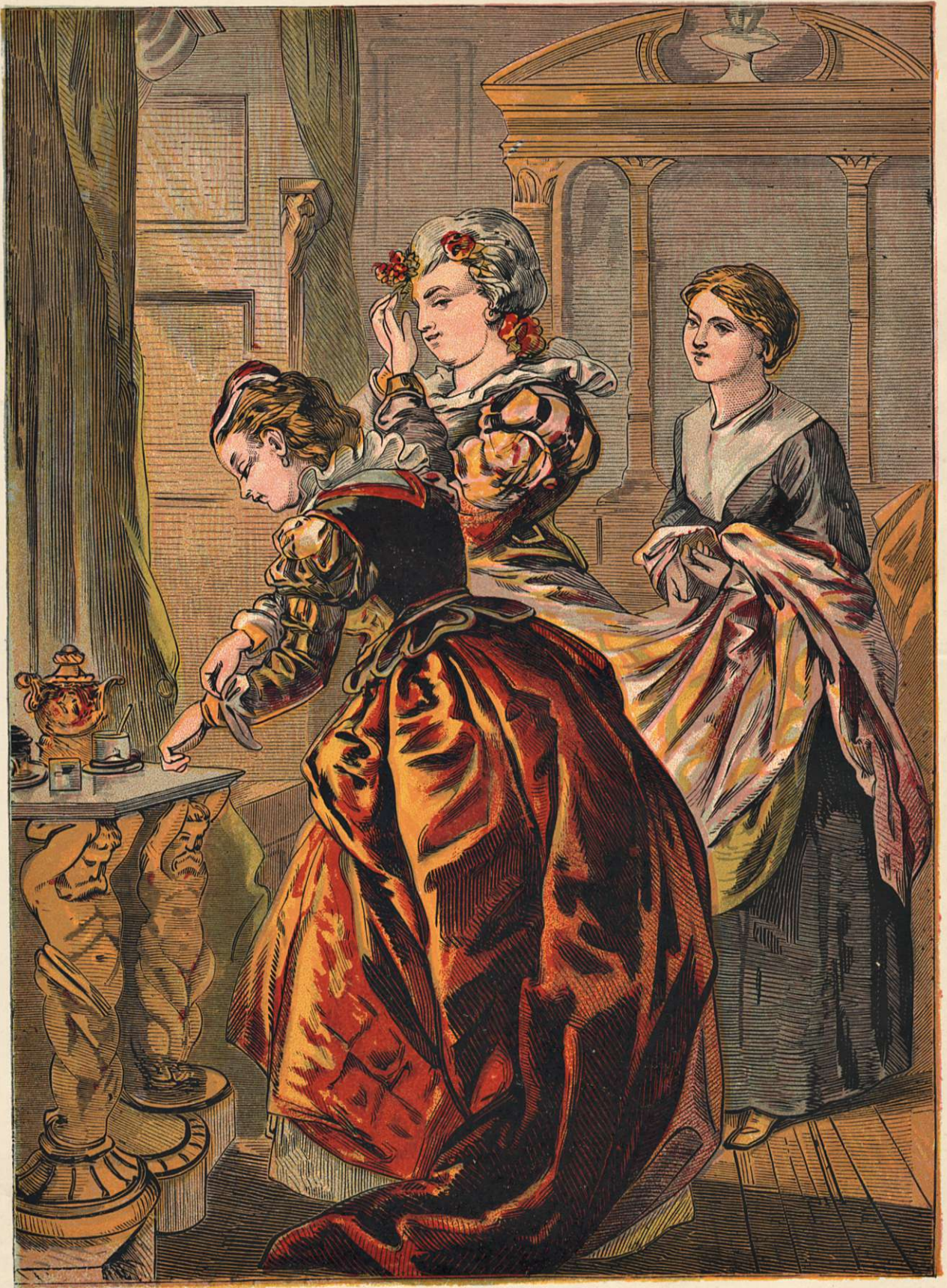
Kannis tarina lapsille.

Uudella väripainokuvalla.

Helsinki.

A. C. Holm'in kustannuksella.

1872.

Tuhkimus-Tähkimys kiukaan perässä.

Kaunis tarina lapsille.

Oli kerran mies ja vaimo, joilla oli yksi ainoa tytär. Tyttö oli kaunis ja siivo, ja sen vuoksi vanhemmillensa ylen rakas. Kuolipa äkkiä häneltä äiti, niin isä meni toisesti naimiseen, ja sai ylpeän ja pahanfuisen naisen vaimokseen. Sittä muuttui tytönkin olento. Siihen asti oli isänsä pitänyt häntä kuni silmä-teräänsä hellästi, kun oli hänen ainokainen lapsensa; mutta naisella oli jo kaffi täysi-kasvuisista tytärtä entuudesta, ja koska miehen tytär oli hänen tyttäriänsä kauniimpi ja hyvä-luontoisempi, niin vihasi hän tyttöä aina ensi tulostansa ja waiwasi kaikenmoisella. Alhaisempihin askareihin tyttö kääskettiin; hänen täytyi laikaista ja siwota äitipuolensa ja sisartensa huoneet ja wettä kantaan kaimosta kaukaa. Pehmeillä höyhen-wuoteilla sisarensa nukkuiwat suurissa komeissa kama-reissa, mutta loukossa pahnaisilla oljilla täytyi tyttöraukan yönä wiettää. Walitusta waan ei ty-töltä kuulunut; nöyrästi ja hiljaisella mielellä hän kaikki tämän kärsi. Eikä olitakaan auttanut isälle walittaa, sillä isä antoi ilkeän waimonsa joka kohdassa hallita hänen oman mielenä mukaan. Kun tyttö oli kääsketyt työhensä tehnyt, meni hän aina kiukaan perään istumaan; ja sen vuoksi pantiin hä-nelle nimeksi: Tuhkimus-Tähkimys kiukaan perässä. Kuitenkin oli hän tuhkaissisa, ryysyissisa waat-teissaan monta wertaa kauniimpi kuin sisarensa, jotka komeissa silkki-hameissa käyskeliwät.

Laadittipa kerran fitte kuninkaan poika linnoilla pidot ja kerättiin kansaa joka haaralta pitoihin. Käskettiin molemmat sisaretkin, eikä heillä muuta miettimistä ollut, kuin min-kaltaiset waatteet he päällensä pukisivat ollaksensa kaikkein koreimmat. Jokainen helposti ar-waa kuinka semmoisessa puuhassa päähänpiestoja syntyi. Ja Tuhkimus parallakin oli täysi työ, sillä hänen oli sisaria joka hetki palweleminen heidän mielenmutkiensa mukaan. — „Minä otan“, lausui vanhempi, „puna-samettisen hameen enkelskan reunuksilla.“ — „Ja minä“, päätti nuorempi, „pukeun wiheriäiseen silkkihameesen, kultakukkaiseen waippaan, enkä maar silloin olekkaan rumimpia.“ — Muodin-mukaisimmat räätälit, hatut, nauthat ja pitsit hankitaan. Näissä kysyttiin joskus Tuhkimufeltakin neuwoa, sillä hänellä oli erinomainen kauneuden tunto. Tuhkimus neuvoi

miten paraiten ymmärsi ja auttoi sisaria heidän pukeumisessaan. Siinä kun nyt häärättiin, sanoivat sisaret Tuhkimukselle: „Noin kernaasti sinäkin tyttöäurka tulit linnoille pitoihin?“ — „Di, älkää te minua noin pilkatko?“ vastasi Tuhkimus. — „Niin aivan oikeassa sinä olet, wai ottaimme me sennäköistä Tuhkimusta joukkoomme; siitä wasta naurua nousi.“ — Jo tuli merkkillinen päivä. Sisaret lähtivät matkalle ja Tuhkimus katsoi heidän peräänsä, siksi kuin kaukaisuuteen katsoivat. Nyt kun oli ihan yksinänsä autiossa kodossaan, puskahhti tyttö itkuun. Tärkeä seikka on tähän saakka jäänyt kertomatta. Tuhkimuksella oli haltiatar kummina ollut. Siinä kun tyttö nyt itkeä nyykyttää, kuulee hän yht'äkkiä kumminsa äänen, joka ystävällisesti kysyy, mikä hänellä itkun syynä. . . „Minä tahtoisin woi! minä tahtoisin niin kernaasti“ Mutta itkulta hän ei saa enempää sanotuksi. — „Sinäkin tyttöseni tahtoisit linnoille pitoihin, eikös niin?“ lausui hywä kummi „Niin, oi niin!“ vastasi Tuhkimus puferttaen itkuun. — „No koska niin haluat, ja koska nöyrä ja oivallinen tyttö aina olet ollut, niin saat sinne mennäkin!“ — Haltiatar käski hänen nyt käydä puutarhaan omena-puulle, ja sieltä tuoda omena hänelle. Tuhkimus toikin heti kumminsa kauniimman ja suurimman omenan, jonka puusta löysi. Tämän omenan kummi kowersi, ettei muuta kuin nahantapainen kuori jäänyt. Omenan-kuorta hän noita-sauwallaan koskee ja samassa syntyy siitä komeat, kultaiset waunut. Sitten toi Tuhkimus taas kumminsa käskystä hiiren-satimen, jossa oli kuusi elävää hiirtä. Tyttö awaa satimen ja kun hiiret nyt kiitäwät ulos, koskee haltiatar äisti josta kaisa sauwallaan ja samassa muuttuwat hewoiksi femmoiksi, joilla karwa kultaa, toinen hopeata, kolmas wieläkin parempi. Entäs mistä nyt kuskit ja lakeijat saadaan? „Minä käyn rotan-sadinta katsomassa, sanoi Tuhkimus, kenties saataisiin kuskin-ainetta.“ — „Aivan niin“, wirrkoi kummi, „käy katsomassa — —.“ Tuhkimus toi rotan-satimen, jossa kolme suurta rottaa tuskitteli. Haltiatar waltasi sen rotan, jolla oli pisin parta ja tuskin oli sauwa sen selkään koskenut ennenkuin rotasta syntyi lihawa kuski peloittawalla huuliparralla. Wihdoin käski kummi Tuhkimuksen wielä käydä puutarhasa ja tuoda ne kuusi sifiliskoia, jotka maata rehottiwat auringon helteessä omena-puun juurella. Tyttö teki kuten käskettiin, ja sifiliskoista kummi laatii kuusi lakeijaa. Kauniissa kultanappisissa taikaisa hyppäsiwät lakeijat waunujen raa istumaan, ikään kuin ei heillä koskaan eläissään muuta ammattia olisi ollut. „Kas niiin“, wirrkoi haltiatar, „kaikki on nyt walmiina, sinne linnoille lähtäkses.“ — „On kyllä“, vastasi Tuhkimus, „mutt'en minä toki näissä tuhkaissas ryyhyissä julkea kunninkaan pojan pitoloihin mennä.“ Mutta koski kummi nyt sauwallansa Tuhkimusta itseäkin ja silmän-räpäyksessä oli tyttö puettuna silkkisiin, kullasta ja kalliista kivistä kirjawihiin waatteisiin. Sai hän lopuksi hopean-hohtawat pienoiset kengätkin. Semmoisessa puwussa nousi Tuhkimus suffelasti waunuihinsa; mutta kummi waroitti häntä wiipymästä puoli-yötä myöhemmäksi; sillä samassa hetkessä kun kello löysi kakkitoista muuttuistiwat waunut omenanfuoreksi, hewoiset hiiriksi, lakeijat sifiliskoiksi ja hänen kauniit waatteensa ryyhyiksi. Tyttö lupasi warmaan ennen puoli-yötä palata. Kuski siwaisi hewoisia pitkällä ruoskallaan ja heidän juoksunsa oli nopea kuin tuulen lakealla maalla. Tuhkimus oli iloista ihan innoisiansa. Kun nyt linnoille ehdittiin, käytiin kunninkaan pojalle sanoma: „linnassa pihalle on kultawaunuisa saapunut korkea-sukuinen neitonen, jot'ei kukaan tunne“. Kunninkaan poika meni kohta itse pihalle ja wiewi neitosen sifille. Kaikki waikeni kun kaunis neitonen kunninkaan pojan

rinnalla astui pito-saleihin; tanssijat taufosivat tanssimasta, soittajat soittamasta; sillä kaikki kansa katselee häntä, kuka ja kulta linnalta tuo noin kaunis neitonen olisi; waan kukaan ei tuntenut, ei tietänyt häntä. Kuningas itse, joka jo wanha ja hopeakiharainen on, katselee häntä lasi-filmien kautta, ja kuiskajee rouvallaensa, ettei moista ihanaa ole nähnyt siitä ajasta kuin oma rouwansa oli vielä nuori neitonen. Eikä kuninkaan poika kauniin neitosen seurasta luopunut hetkeksikään. Kun sitte ruoalle ruwetaan, wie hän neitosen pöydän päähän istumaan; tarjoaa hänelle ulkomaan marjoja ja kaikenlaisia herkkuja. Kuninkaan poika itse kuitenkin ei syö, hän yhä waan tuntematonta kaunotarta katselee. Juuri lähellä istuvat sifaretkin. Heille tarjoaa neitonen niitä herkkuja, joita oli kuninkaan pojalta saanut. He kummautuwaat hänen kohteliaisuuttansa heitä kohtaan, sillä eiwät hekään Tuhkimusta tunne. . . . Kas! yht'äkkiä hypähtää neitonen pöydästä. Siinä kun pakisi kuninkaan pojan kanssa, oli hän kuullut linnan kellon lyöwän kolme neljänestä kahteentoista. Hän rientää nopein askelin linnasta ulos. Kotia saawuttuansa käy hän kohta kummiansa kättämässä, ja lausuu toiwowansa huomennakin päästä linnoille, sillä kuninkaan poika oli hänet taas pitoloihin kaskenyt. Tulivat samassa toisetkin kotiin, niin kyseli heiltä: „mitä näitte kuninkaan linnoilla?“ — „Mitäkö näimme?“ sanoivat sifaret, — näimme kaikkea; siellä oli neitonen niin kaunis, niin kaunis, ettei woi mielin miettiä, suun sanoa.“ — „Kuinhan en minä ollut,“ sanoi Tuhkimus. — „Sinäkö kurja, siellä ollut, semmoisissa waatteissa!“ nauroivat sifaret, eiwätäkään olleet kuulwinansa. Toisja päivänä lähtewät sifaret jälleen pitoloihin. Mutta saapa Tuhkimus kauniimmat waatteet kuin eilein ja ajaa karetteli linnoille. Pitoloisja hän yhä kuninkaan pojan rinnalla käwelee, ja on eilistä ihanampi. Kuninkaan poika neitoselle somia kertoilee kaikenmoisia, että aika ylen hausalle Tuhkimukselta tuntuu. Hän oli jo unohtamaisillaan kumminsa waroituksen; sillä jo rupeaa kello kahtatoista lyömään, koska Tuhkimus arweli kellon waasta yhdentoista olewan. Hän rientää jalista salaman nopeudella. Kuninkaan poika lähtee takaa, mutt'ei ennätä muuta nähdä kuin kultahamehen wäläbdyksen; neitonen on filmistä kadonnut. Kas, mikäs tuo? kaunis, pikkarainen kensä! Tuhkimuksen jalasta on toinen noista hopean-hohtawista kengistä lähtenyt. Kuninkaan poika säilyttää kengän tarkasti. Mutta Tuhkimus saapuu kotia ilman wauuitta, ilman lakeijoitta, wanhoisja waatteisjaan; kaifiista koreuksista ou ainoastaan toinen kensä jälellä. Linnan portin-wartioilta kysyttiin, eikö ollut korkeasukuisja neitoa nähnyt linnoilta rientawän. He sanoivat tosin nähneensä erään tytön juoksewan ulos portista, mutta tyttö oli näyttänyt kerejäistytyöltä, eikö jalolta neitoselta. Kun sitte sifaret palasivat kotiin, niin kyseli Tuhkimus taas: „mitäpä näitte kuninkaan kodissa?“ — „Mitäkö näimme?“ sanoivat sifaret, „näimme kaikkea; siellä oli se entinen wieras neito niin kaunis, niin kaunis, ettei woi wirren weteä, saarnan sanoa. Kahdentoista aikana hän rientsi ulos linnasta ja jätti jälkeensä ylen siwän pikku kengän.“ — „No minähän siellä olin,“ wirkkoi Tuhkimus. — „Sinäkö, kurja, semmoinen kuninkaan linnoilla,“ sanoivat toiset ja nauroivat hänelle, „wain sinä siellä!“ No eipäs mitään. Meni päiwä muutamia, niin laaditaan kuninkaan talossa pidot, kuni ennenkin. Pitää muka saada tietoon, keltä hopean-hohtawa kensä. Joka haaralta tyttäriä wirtailee näihin pitoloihin. Sifaretkin tietysti lähtewät taas linnoille. No, kansa kun omi k'olla, tulee kuningas siihen, alkaa panetella: „Kelle tämä kensä jalkaan sopinee, se minun poikani morsian.“ Neitoset siinä korkeasukuiset enstinnä ja sitte alhaisemmat

kenkää koettamaan, saisiwatko sopimaan, waan ei kellekään sowi. Sisaretkin jalkejaansa pienistelewät, waan tustkin saawat ison warpaan kengän juusta siisään. Sanoo viimein kuningas: „No, muille kun ei rupea käymään, tuokaa Tuhkimuskin=Tähtimys kiukaan perästä, eikö tuollekaan käwiä! — „Mitä kurjasta,“ sanoi muu kansa, „hänenkö tämä olisi; mistä tulisi hänelle senlaiset waatteet ja elot? Waan kuningas ei heittänyt sillä, sanoi: „käykäähän, tänne tuokaa!“ — No, käytiin siitä Tuhkimusta hakemaan. Se ei enää kummiansa awuksi pyydä, waan lähtee jokapäiwäisissä waatteisjansa tuhkaisena, tomuisena kuten oli. Tultiin linnoille, niin wiettiin Tuhkimus=Tähtimys kuninkaan eteen, koetteeksi käwiätkö hänelle se muille sopimaton kenkä. Herrat kaitet ja korkeafukuiset naiset naurawat; Waan mitäs ollakkaan. Sowitellaan kenkä Tuhkimuksen jalkaan, ka niin on, kuin siitä lähtenyt. Hywin sisaret nyt hämmästyiwät. — Säkähäti jo kuninkaan poikakin sitä, kun piti Tuhkimus ottaa morsiameksi, waan minikäpähän teki, sana oli pidettävä; laadittiin tyttö morsiameksi kuitenkin, ja ruwettiin häitä pitää remastamaan. — Mutta nyt jo tulee kummikin häihin. Sauwallansa hän Tuhkimusta koskee, ja sinä nyt se ylen kaunis neitonen, jota kuninkaan poika alusta alkain oli rakastanut. Sisaret nyt peljästywät kowin ja alkawat rukoilla anteeksi, kun oliwat häntä nauraneet. Tuhkimus heille heti kohta sydämeästänsä anteeksi antaa, kun on niin onnellinen. Siellä linnasjansa antoi heille huoneenkin asuaksensa. Kun sitte wanha kuningas kuoli, tuli hänen poikansa kuninkaaksi. Tuhkimus oli kuninkaan rouwana komeassa linnassa yhtä hywä ja sydämesjään nöyrä kuin ennen kiukaan perässä. — Sen pituinen se.

Selsingissä,

Hufwudstadsblad'in kirjapainossa,

1872.

~~318.T.4.~~

Swam. last. birj. 2.

 Sinto: m. p. uia.